നിരാകരണപത്രം(Disclaimer)

പ്രാദേശിക ഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത വിധിന്യായം നിർമ്മിത ബുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത വിവർത്തന ഉപകരണത്തിന്റെ സഹായത്തോടെ കേരള ഹൈക്കോടതിയിലെ ഐ റ്റി ഡയറക്ടറേറ്റ് സാധൂകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നിരുന്നാലും, ഇതിന്റെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ ആശയപരമായോ സാംഗത്യപരമായോ വ്യാകരണപരമായോ ആഖ്യാനപരമായോ തെറ്റുകൾ കടന്നു കൂടാൻ സാധ്യതയുള്ളതാണ്. ഈ തർജ്ജമ കേവലം വ്യവഹാരകക്ഷികളുടെയും പൊതുജനങ്ങളുടെയും പൊതുവായ അറിവിലേയ്ക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ വേണ്ടി മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ഔദ്യോഗികവും പ്രായോഗികവുമായ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങൾക്കും വിധി നിർവഹണ നടപ്പാക്കലുകൾക്കും പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പ് ആധികാരികവും അന്തിമവുമായിരിക്കും.

സുപ്രീം കോടതി റിപ്പോർട്ടുകൾ

2021_7_226_239 2

സുപ്രീം ഭിവണ്ടി വാഡ മാനർ ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡ്

v

മഹാരാഷ്ട്രയും സംസ്ഥാനവും മറ്റൊരാളും

ക്രിമിനൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 2021 ലെ 680

ജൂലൈ 26, 2021

ജസ്റ്റിസ് ഡോക്ടർ ധനഞ്ജയ വൈ ചന്ദ്രചൂഡ്, ജസ്റ്റിസ് എം ആർ ഷാ

ക്രിമിനൽ നടപടിക്രമ നിയമസംഹിത, 1973: വകുപ്പ് 438 – മുൻകൂർ ജാമ്യം – റോഡ് നിർമ്മാണത്തിനുള്ള കരാർ അപ്പീൽവാദിയായ പരാതിക്കാരന് ലഭിച്ചു – നാല് പ്രതികളെ അപ്പീൽവാദി കമ്പനി അതിന്റെ ജീവനക്കാരായി നിയമിച്ചു; സർക്കാർ അധികൃതർ നൽകിയ പട്ടികയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കർഷകരെ തിരിച്ചറിയുന്നതിനും അവകാശവാദത്തിന്റെ ആധികാരികത പരിശോധിച്ച ശേഷം അവർക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതിനുമുള്ള ഉത്തരവാദിത്തം അവരെ ഏൽപ്പിച്ചു - ഭൂമി കൈവശപ്പെടുത്തിയവരുടെ രേഖകൾ കെട്ടിച്ചമച്ച് ഗ്രാമീണർക്ക് നാമമാത്രമായ പണം നൽകിയതിലൂടെ പ്രതികൾ ഏകദേശം 5.08 കോടി രൂപയുടെ തട്ടിപ്പിൽ ഏർപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്ന് ആരോപിച്ച് അപ്പീൽവാദി നാല് പ്രതികൾക്കെതിരെയും പരാതി നൽകി- ക്രിമിനൽ നടപടിക്രമത്തിലെ വകുപ്പ്

156(3) പ്രകാരം അന്വേഷണത്തിന് വിചാരണ കോടതി ഉത്തരവിട്ടു – എഫ്ഐആർ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തു - നാല് പ്രതികൾക്കും ഹൈക്കോടതി മുൻകൂർ ജാമ്യം അനുവദിച്ചു - പരാതിക്കാരന്റെ അപ്പീൽ – വിധി: വകുപ്പ് 156(3) പ്രകാരമുള്ള മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ ഉത്തരവ് ഹൈക്കോടതിയിൽ വെല്ലുവിളിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല, അത് അന്തിമരൂപം നേടി – പരാതി പരിഗണിക്കുന്നതിനിടെ മജിസ്ട്രേറ്റ് പാസാക്കിയ വകുപ്പ് 156(3) പ്രകാരമുള്ള ഉത്തരവിന്റെ കൃത്യതയെക്കുറിച്ച് സംശയം ഉന്നയിച്ചതിൽ ഹൈക്കോടതിക്ക് തെറ്റുപറ്റി - രണ്ടാമതായി, ഹൈക്കോടതി ഉത്തരവിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന നിയമ നിലപാട് സി.ആർ.പി.സിയുടെ പതിനഞ്ചാം അധ്യായത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്ന തത്വങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നില്ല - മുൻകൂർ ജാമ്യം അനുവദിക്കുന്നതിൽ ഹൈക്കോടതി ആരോപിക്കപ്പെട്ട കുറ്റകൃത്യത്തിന്റെ സ്വഭാവവും ഗൗരവവും മറന്നു - പരാതിക്കാരൻ ഏറ്റെടുത്ത റോഡ് വീതി കൂട്ടൽ ജോലി മൂലം ബാധിക്കപ്പെട്ട കർഷകർക്ക് നൽകാൻ ഉദ്ദേശിച്ച തുക തട്ടിപ്പിലൂടെ ദുരുപയോഗം ചെയ്തതായി പ്രതികൾക്കെതിരെ ഗുരുതരമായ ആരോപണങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു - എഫ്.ഐ.ആറിൽ ആരോപിക്കപ്പെട്ട വഞ്ചനയുടെയും ഫണ്ട് ദുരുപയോഗം ചെയ്തതിന്റെയും വിശദാംശങ്ങൾ പരാമർശിക്കുന്നു - ആരോപണങ്ങളുടെ ഗൗരവം കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, മുൻകൂർ ജാമ്യം അനുവദിക്കേണ്ട സാഹചര്യമില്ല.

അപ്പീലുകൾ അനുവദിച്ചുകൊണ്ട് കോടതി വിധിച്ചു:

ആദ്യ രണ്ട് അപ്പീലുകളിൽ വകുപ്പ് 438 പ്രകാരം മുൻകൂർ ജാമ്യം അനുവദിച്ചതിലൂടെയും , അനുബന്ധ അപ്പീലുകളിൽ സെഷൻസ് ജഡ്ജിയുടെ ഉത്തരവിനെതിരായ വെല്ലുവിളി തീർപ്പാക്കിയതിലൂടെയും ഹൈക്കോടതി, ആരോപിക്കപ്പെട്ട കുറ്റകൃത്യത്തിന്റെ സ്വഭാവവും ഗൗരവവും വ്യക്തമായി മറന്നു. പ്രതിക്കെതിരെ ഗുരുതരമായ ആരോപണങ്ങളുണ്ട് – പരാതിക്കാരൻ ഏറ്റെടുത്ത റോഡ് വീതി കൂട്ടൽ ജോലികളിൽ നിന്ന് ബാധിക്കപ്പെട്ട കർഷകർക്ക് കമ്പനി നൽകാൻ ഉദ്ദേശിച്ച തുക വഞ്ചനാപരമായി ദുരുപയോഗം ചെയ്തതായി ആരോപിക്കപ്പെടുന്നു. നേരത്തെ വിശദീകരിച്ചതുപോലെ, വഞ്ചനയുടെയും ഫണ്ട് ദുരുപയോഗം ചെയ്തതിന്റെയും വിശദാംശങ്ങൾ എഫ്ഐആറിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നു. ആരോപണങ്ങളുടെ ഗൗരവം കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, മുൻകൂർ ജാമ്യം അനുവദിക്കേണ്ട സാഹചര്യമില്ല. നിയമത്തിലും വസ്തുതകളുടെ വിലയിരുത്തലിലും ഹൈക്കോടതി തെറ്റ് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

സുരേഷ് ചന്ദ് ജെയിൻ v എംപി സംസ്ഥാനം (2001) 2 എസ്സിസി 628: [2001] 1 എസ്സിആർ 257; ദിലാവർ സിംഗ് v ഡൽഹി സ്റ്റേറ്റ് (2007) 12 എസ്സിസി 641; തിലക് നഗർ ഇൻഡസ്ട്രീസ് ലിമിറ്റഡ് v ആന്ധ്രാപ്രദേശ് സംസ്ഥാനം (2011) 15 എസ്സിസി 571; അഞ്ജു ചൗധരി v. ഉത്തർപ്രദേശ് സംസ്ഥാനം(2013) 6 എസ്സിസി 384:[2012] 13 എസ്സിആർ 901; സുശീല അഗർവാൾ v സ്റ്റേറ്റ് എൻസിടി ഓഫ് 15 ഡൽഹി (2020) 5 എസ്സിസി 1:[2020] 2 എസ്സിസി 1; മ്യകല ധർമ്മരാജം v ദി തെലങ്കാന സംസ്ഥാനം (2020) 2 എസ്സിസി 743 – പരാമർശിച്ചു.

ഉദ്ധരിച്ച കേസുകൾ

[2001] 1 എസ് സി ആർ 257	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 18
(2007) 12 എസ് സി സി 641	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 19
(2011) 15 എസ് സി സി 571	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 19
[2012] 13 എസ് സി ആർ 901	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 20
[2020] 2 എസ് സി ആർ 1	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 22
(2020) 2 എസ് സി സി 743	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 22

ക്രിമിനൽ അപ്പീൽ അധികാരപരിധി: 2021 ലെ ക്രിമിനൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 680

2021 ലെ 681, 682, 683 ക്രിമിനൽ അപ്പീൽ നമ്പറുകൾക്കൊപ്പം 2017 ലെ മുൻകൂർ ജാമ്യാപേക്ഷ നമ്പർ 85 ൽ ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയുടെ 18.12.2017 ലെ വിധിന്യായത്തിൽ നിന്നും ഉത്തരവിൽ നിന്നും ഉണ്ടായത്.

ദിനേഷ് തിവാരി, ശ്രീമതി ജയ്ന്തി എസ് ജഡേജ, അൻഷ് കർണാവത്ത്, എന്നിവർ ആയിരുന്ന അപ്പീൽ വാദിക്ക് വേണ്ടി ഉള്ള അഭിഭാഷകർ.

രാഹുൽ ചിറ്റ്നിസ്, സച്ചിൻ പാട്ടീൽ, ആദിത്യ എ പാണ്ഡെ, ജിയോ ജോസഫ്, ജിതേന്ദ്ര കുമാർ, ഡോ. ആർ. ആർ. ദേശ്പാണ്ഡെ, പ്രചിതി ദേശ്പാണ്ഡെ, പ്രിയങ്ക ദേശ്പാണ്ഡെ, നിറ്റിൽ ലോങ്കർ, സോണാലി സൂര്യവൻഷി, ഷാങ്കി അഗർവാൾ, എന്നിവർ എതിർകക്ഷികൾക്കുവേണ്ടി വാദിക്കുന്നു.

ജസ്റ്റിസ് ഡോക്ടർ ധനഞ്ജയ വൈ ചന്ദ്രചൂഡാണ് വിധി പ്രസ്താവിച്ചത്.

നാല് അപ്പീലുകളുടെ ഈ ബാച്ച് സമാന വിഷയങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതും ഒരുമിച്ച് കേട്ടതുമാണ്. ബോംബെയിലെ ഹൈക്കോടതി സിംഗിൾ ജഡ്ജിയുടെ 2017 ഡിസംബർ 18 ലെ ഉത്തരവിൽ നിന്നാണ് ആദ്യത്തെ രണ്ട് അപ്പീലുകൾ ഉണ്ടാകുന്നത്, അതനുസരിച്ച് 1973 ലെ ക്രിമിനൽ നടപടിക്രമ നിയമത്തിലെ (" സിആർ പി സി ") വകുപ്പ് 438 പ്രകാരമുള്ള രണ്ട് മുൻകൂർ ജാമ്യാപേക്ഷകൾ അനുവദിച്ചു .

2. ഈ അപേക്ഷകളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ ഇവയാണ്:

(i)നിലേഷ് ദയാനന്ദ് ചുംബ്ലെ സമർപ്പിച്ച 2016 ലെ 1971-ാം നമ്പർ മുൻകൂർ ജാമ്യാപേക്ഷ; കൂടാതെ

(ii)മയൂർ ജയന്തിലാൽ അനം സമർപ്പിച്ച 2017 ലെ 85-ാം നമ്പർ മുൻകൂർ ജാമ്യാപേക്ഷ.

3 സി.ആർ.പി.സി.യുടെ വകുപ്പ് 438 പ്രകാരം മേൽപ്പറഞ്ഞ അപേക്ഷകളിൽ ഹൈക്കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ്, ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 136 പ്രകാരമുള്ള ആദ്യത്തെ രണ്ട് സ്പെഷ്യൽ ലീവ് ഹർജികളിൽ[1] നിന്ന് ഉയർന്നുവരുന്ന അപ്പീലുകളിൽ പരാതിക്കാരൻ ചോദ്യം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ബാക്കിയുള്ള രണ്ട് അപ്പീലുകളിൽ (സ്പെഷ്യൽ ലീവ് പെറ്റീഷനുകളിൽ[2] നിന്ന് ഉയർന്നുവന്നത്) 2017 ഡിസംബർ 18-ന് ഹൈക്കോടതി സിംഗിൾ ജഡ്ജി മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച രണ്ട് അപേക്ഷകളിൽ മുൻകൂർ ജാമ്യം അനുവദിച്ച ഉത്തരവ് പാലിക്കുകയും (i) ദിവാകർ വാമൻ പാട്ടീൽ; (ii) ഹേമന്ത് ഹരിഭാവു സോനാവാനെ എന്നിവർക്ക് സെഷൻസ് കോടതി മുൻകൂർ ജാമ്യം നൽകിയതിനെതിരായ പരാതിക്കാരന്റെ വെല്ലുവിളി തീർപ്പാക്കുകയും ചെയ്തു.

4 ആദ്യ രണ്ട് അപ്പീലുകളിൽ മുൻകൂർ ജാമ്യം ലഭിച്ച പ്രതികൾ ഒന്നാം പ്രതി മയൂർ ജയന്തിലാൽ അനാം ("എ 1"), നാലാം പ്രതി നിലേഷ് ദയാനന്ദ് ചുംബ്ലെ ("എ 4")

1 2018 ലെ എസ് എൽ പി (സിആർഎൽ) നമ്പർ 3155; 2018 ലെ എസ് എൽ പി (സിആർഎൽ) നമ്പർ 3156
2 2018 ലെ എസ് എൽ പി (സിആർഎൽ) നമ്പർ 2617; 2018 ലെ എസ് എൽ പി (സിആർഎൽ) നമ്പർ 2628

എന്നിവരാണ്. രണ്ട് കൂട്ടപ്പീലുകളിൽ, രണ്ടാം പ്രതി ഹേമന്ത് ഹരിഭാവു സോനാവാനെ ("എ 2"), മൂന്നാം പ്രതി ദിവാകർ വാമൻ പാട്ടീൽ ("എ 3") എന്നിവർക്ക് സെഷൻസ് കോടതി മുൻകൂർ ജാമ്യം അനുവദിച്ചത് ആയിരുന്നു വിഷയം.

5. അപ്പീൽവാദി കമ്പനി ആക്ട് 1956 പ്രകാരം ഇൻകോർപൊറേറ്റ് ചെയ്ത ഒരു കമ്പനിയാണ്, കൂടാതെ കെട്ടിടനിർമ്മാണത്തിൽ ഏർപ്പെടുന്നു. അപ്പീൽവാദിക്ക് ഒരു റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള കരാർ ലഭിച്ചു, അത് ഇങ്ങനെ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു:

—വിശ്വഭാരതി ഫാറ്റ - ഭിനാർ - വടപ ജംഗ്ഷൻ (കി.മീ. 0/000 മുതൽ 7/900 വരെ, ആകെ നീളം 7.90 കി.മീ), ഭീവണ്ടി താലൂക്ക്, താനെ ജില്ല എന്നിവയുടെ ബൈപാസ് ജോലി.

ഈ അപ്പീലുകളിൽ രണ്ടാം എതിർകക്ഷികളായി ചേർത്ത നാല് കുറ്റാരോപിതരെയും അപ്പീൽവാദി അതിന്റെ ജീവനക്കാരായി നിയമിച്ചു. സിആർപിസിയുടെ വകുപ്പ് 161 പ്രകാരം പരാതിക്കാരന്റെ പ്രസ്താവന പ്രകാരം , എ 1 ജനറൽ മാനേജരായി നിയമിക്കപ്പെട്ടു. എ 2, എ 3, എ 4 എന്നിവരെ യഥാക്രമം ലെയ്സൺ ഓഫീസർ, ലെയ്സൺ അസിസ്റ്റന്റ്, സീനിയർ ലെയ്സണിംഗ് ഓഫീസർ എന്നീ നിലകളിൽ നിയമിച്ചു. സർക്കാർ അധികൃതർ നൽകുന്ന ഒരു പട്ടികയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കർഷകരെ തിരിച്ചറിയുകയും ക്ലെയിമുകളുടെ ആധികാരികത പരിശോധിച്ച ശേഷം അവർക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുകയും ചെയ്യുക എന്നത് അവരുടെ ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്ന് ആരോപിക്കപ്പെടുന്നു.

6. ഒരു തട്ടിപ്പ് കണ്ടെത്തിയതിനെ തുടർന്ന് അപ്പീൽവാദി മുംബൈയിലെ പവായ് പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ പരാതി നൽകി. തുടർന്ന്, മുംബൈയിലെ അന്ധേരിയിലെ മജിസ്ട്രേറ്റ് കോടതിയിൽ പരാതി നൽകി.

7. 2016 മെയ് 11-ന് മുംബൈയിലെ അന്ധേരിയിലുള്ള 66-ാമത് കോടതിയിലെ മെട്രോപൊളിറ്റൻ മജിസ്ട്രേറ്റ്, സിആർപിസി വകുപ്പ് 156(3) പ്രകാരം പരാതി അന്വേഷിക്കാൻ പോലീസിനോട് നിർദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു. റഫറൻസിന്റെ സൗകര്യാർത്ഥം, മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ ഉത്തരവ് താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു:

> — സുപ്രീം ഭിവണ്ടി വാഡ മാനർ ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡ് എന്ന പരാതിക്കാരൻ, അംഗീകൃത ഒപ്പുക്കാരൻ ശ്രീ ഉദയ് പ്രഭാകർ ജോഷി മുഖേന സമർപ്പിച്ച പരാതി പരിശോധിച്ചു. പരാതിക്കാരനു വേണ്ടി ലെഫ്റ്റനന്റ് അഡ്വക്കേറ്റ് ശ്രീ കെ കെ ശുക്ലയെ കേട്ടു. രേഖകൾ പരിശോധിച്ചു. വാഡ - ഭിവണ്ടി സ്റ്റേറ്റ് ഹൈവേ നമ്പർ 35 ലെ ഫോർ ലാനിംഗ്, സ്റ്റേറ്റ് ഹൈവേ മാനർ-വാഡ നമ്പർ 34, ബിയുനാർ വാഡ ജംഗ്ഷൻ എന്നിവിടങ്ങളിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ഭൂമിയുടെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് പ്രതികൾ പരസ്പരം ഗൂഢാലോചന നടത്തി വ്യാജ രേഖകൾ തയ്യാറാക്കിയതായി പരാതിക്കാരൻ ആരോപിക്കുന്നു. 3 മുതൽ 12 വരെയുള്ള പ്രതികളുമായി ഗൂഢാലോചന നടത്തി, 3 മുതൽ 9 വരെയുള്ള പ്രതികളുമായി ഒത്തുകളിച്ച്, പരാതിക്കാരനെ ഭൂമിയുടെ ഉടമകളാണെന്ന് കാണിച്ച്, ഭൂമി വിട്ടുകൊടുക്കാനും

അവർക്ക് പണം നൽകാനും പ്രേരിപ്പിച്ചതായി പരാതിക്കാരൻ ആരോപിക്കുന്നു. വ്യാജ റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുകയും വ്യാജരേഖകൾ ചമച്ച് അവ യഥാർത്ഥ രേഖകളാണെന്ന ഭാവേന ഉപയോഗിക്കുകയും ചെയ്തതായി പരാതിക്കാരൻ ആരോപിക്കുന്നു. ആരോപണങ്ങളുടെ സ്വഭാവം കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, സംജ്ഞേയമായ (cognizable) കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ നടന്നുവെന്ന വാദത്തെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനായി ഈ കാര്യത്തിൽ... അന്വേഷണം ആവശ്യമാണ്. അതനുസരിച്ച്, താഴെ പറയുന്ന ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു.

ഓർഡർ

1 ഇപ്പോഴത്തെ കേസ് പവായ് പോലീസ് സ്റ്റേഷനിലേക്ക് അന്വേഷണത്തിനായി അയയ്ക്കണം.

2 ക്രിമിനൽ നടപടിക്രമ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 156(3) പ്രകാരം ഈ വിഷയം അന്വേഷിക്കാനും എത്രയും വേഗം റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കാനും ബന്ധപ്പെട്ട പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥനോട് ഇതിനാൽ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു .

3 അന്വേഷണം നടത്തണമെന്ന് മാത്രമേ അപേക്ഷ ഉള്ളൂ, അതിനാൽ ഇത് പലവക (miscellaneous) അപേക്ഷയായി കണക്കാക്കുകയും അതനുസരിച്ച് ഒടുവിൽ തീർപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. —

8. മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ ഉത്തരവിനെത്തുടർന്ന്, 2016 മെയ് 24-ന് പൊവായ് പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ ഇന്ത്യൻ ശിക്ഷാ നിയമത്തിലെ വകുപ് 418 , 419 , 420, 405 , 467 , 468 , 471 , 474 , 120 ബി , വകുപ്പ് 34 എന്നിവ പ്രകാരം കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ ചുമത്തി 2016-ലെ എഫ്ഐആർ നമ്പർ 2 ആയി ഒരു പ്രഥമ വിവര റിപ്പോർട്ട് രജിസ്റ്റർ ചെയ്തു.

9. പദ്ധതിക്കായി ഏറ്റെടുത്ത ഭൂമിക്ക് കർഷകർക്ക് നൽകേണ്ട ചെക്കുകൾ പ്രതികൾ കൈമാറിയില്ലെന്നും അതുവഴി മറ്റ് വ്യക്തികളുടെ പേരുകളിൽ ചെക്കുകൾ വിട്ടുകൊടുത്ത് കമ്പനിയെ വഞ്ചിക്കുകയും ഫണ്ട് ദുരുപയോഗം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു എന്നതാണ് ആരോപണത്തിന്റെ കാതൽ. 2015 ൽ, വാഡയ്ക്കും വാഡപെ ജംഗ്ഷനും ഇടയിലുള്ള റോഡ് നിർമ്മാണ പദ്ധതിയുടെ ജോലിയിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന എതിർകക്ഷി-കുറ്റാരോപിതർ ഉൾപ്പെടെ അഞ്ച് ജീവനക്കാർക്ക്, ബാധിത കർഷകന് നൽകേണ്ട ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ തുക വിതരണം ചെയ്യുന്ന ജോലി കമ്പനി കൈമാറിയതായി ആരോപിക്കപ്പെടുന്നു. വ്യക്തിപരമായ നേട്ടം നേടുന്നതിനായി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിന്റെ ആവശ്യമായ രേഖകൾ അറ്റാച്ചുചെയ്യാതെ, അവർ “66 വ്യാജ വാടകക്കാരെ” ഉണ്ടാക്കി, അതിന്റെ ഫലമായി 87,76,755 രൂപയുടെ തട്ടിപ്പ് നടന്നതായി ആരോപിക്കപ്പെടുന്നു. ദുരുപയോഗം ചെയ്തതായി ആരോപിക്കപ്പെടുന്ന തുകകളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ പരാതിയോടൊപ്പം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ, പന്ത്രണ്ട് കർഷകരുടെ സഹായത്തോടെ പ്രതികൾ 7/12 എക്സ്ട്രാക്റ്റുകൾ, അളവെടുപ്പ് ഷീറ്റുകൾ, പവർ ഓഫ് അറ്റോർണി രേഖകൾ എന്നിവ തയ്യാറാക്കി കർഷകർക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതിനായി 68 ലക്ഷം രൂപ (ഏകദേശം) ചെക്ക് വഴി പിൻവലിച്ചുവെന്നും ആരോപിക്കപ്പെടുന്നു. എന്നിരുന്നാലും, തുക വകമാറ്റി

ചെലവഴിച്ചതായാണ് ആരോപണം. കൂടാതെ, 2014-നും 2015-നും ഇടയിൽ വഡപെ, ഭീനാർ, ഗോർസായി, നിംബാവലി, കവാഡ് എന്നീ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലെ ഭൂമിയെയും വനഭൂമിയെയും സംബന്ധിച്ച് ഒമ്പത് പേരുടെ പേരുകൾ കാണിച്ച് വ്യാജ സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ ചമയ്ക്കുകയും അവർക്കായി ഏകദേശം 1.57 കോടി രൂപ വഞ്ചനാപരമായി നിക്ഷേപിക്കുകയും ചെയ്തു എന്നും ആരോപിക്കപ്പെടുന്നു. വ്യക്തിപരമായ ലാഭത്തിനായി രേഖകളിൽ കൃത്രിമം കാണിച്ചും വ്യാജരേഖകൾ ചമച്ചും 10 വ്യാജ ഉടമകളുടെ പേരിൽ 1,84,30,400 രൂപ പ്രതികൾ പിൻവലിച്ചതായും ആരോപണമുണ്ട്. ഭൂവുടമകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട രേഖകളിൽ കൃത്രിമം കാണിച്ചും ഗ്രാമവാസികൾക്ക് നിസ്സാരമായ തുക മാത്രം നൽകിയും പ്രതികൾ ഏകദേശം 5.28 കോടി രൂപയുടെ തട്ടിപ്പിൽ ഏർപ്പെട്ടുവെന്ന ആരോപണങ്ങളും പരാതിയിലുണ്ട്.

10. എഫ്ഐആറിൽ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്ന രണ്ട് പ്രതികൾ മുൻകൂർ ജാമ്യത്തിനായി സെഷൻസ് കോടതിയെ സമീപിച്ചു. 2017 ഫെബ്രുവരി 13 നും 2017 ഫെബ്രുവരി 16 നും തീയതികളിലെ ഉത്തരവുകൾ പ്രകാരം, സെഷൻസ് കോടതി എ 2 നും എ 3 നും മുൻകൂർ ജാമ്യം അനുവദിച്ചു. എ 1 നും എ 4 നും മുൻകൂർ ജാമ്യത്തിനായുള്ള അപേക്ഷകളും ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിൽ സമർപ്പിച്ചു.

11. 2017 ജനുവരി 24 ന്, എ 1 നും അറസ്റ്റിൽ നിന്ന് ഹൈക്കോടതി ഇടക്കാല സംരക്ഷണം നൽകി. 2017 ഫെബ്രുവരി 16 ന് ഹൈക്കോടതി എ 4 നും അറസ്റ്റ് തടയുന്നതിൽ നിന്ന് ഇടക്കാല സംരക്ഷണം നൽകി. എ 2 നും എ 3 നും മുൻകൂർ ജാമ്യം അനുവദിച്ചതും

ഹൈക്കോടതിയിൽ പരാതിക്കാരൻ സമാനമായ ഒരു ചോദ്യം ചെയ്യലിന് വിധേയമാക്കി. ഒടുവിൽ, 2017 ഡിസംബർ 18 ലെ ഉത്തരവിലൂടെ, എ 1 നും എ 4 നും ഹൈക്കോടതി മുൻകൂർ ജാമ്യം അനുവദിച്ചു. തൽഫലമായി, എ 3 നും എ 4 നും സെഷൻസ് കോടതി മുൻകൂർ ജാമ്യം അനുവദിച്ചതിനെ ചോദ്യം ചെയ്ത ഹർജികൾ തീർപ്പാക്കി.

12. മുരണ്ട് ഖണ്ഡികകൾ മാത്രമുള്ള ലഘുവായ ഒരു ഉത്തരവിലൂടെയാണ് ഹൈക്കോടതി മുൻകൂർ ജാമ്യം അനുവദിച്ചതിനെ ന്യായീകരിച്ചത്; അത് ഈ ഘട്ടത്തിൽ ഉദ്ധരിക്കുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കും. ഹൈക്കോടതി ഇങ്ങനെ വിധിച്ചു:

> —2. പരാതിക്കാരനായ ശ്രീ. ഉദയ് ജോഷി മുംബൈയിലെ അന്ധേരിയിലെ 66'എച് കോടതിയിലെ മെട്രോപൊളിറ്റൻ മജിസ്ട്രേറ്റ് കോടതിയിൽ സി സി നമ്പർ 506/എസ് ഡബ്ല്യൂ /2015 പ്രകാരം ഒരു പരാതി ഫയൽ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നും ബന്ധപ്പെട്ട കോടതി വകുപ്പ് 153(3) പ്രകാരം ഒരു ഉത്തരവ് പാസാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നും രേഖ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. പ്രസ്തുത ഉത്തരവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, ഇപ്പോഴത്തെ ക്രൈം നമ്പർ 02/2016 പൊവായ് പോലീസ് സ്റ്റേഷൻ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ സി ആർ പി സി യുടെ വകുപ്പ് 156(3) പ്രകാരം പാസാക്കിയ ഉത്തരവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത പ്രസ്തുത കുറ്റകൃത്യത്തിൽ പോലീസ് അപേക്ഷകരെ കസ്റ്റഡിയിൽ എടുക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. ആദ്യ വിവരദാതാവ് സമർപ്പിച്ച പരാതി 06.02.2016 ന് പുറപ്പെടുവിച്ച സത്യവാങ്മൂലത്തിൽ 1 ഉം സി ആർ പി സി യുടെ

യുടെ വകുപ്പ് 200 പ്രകാരം പരിഗണിക്കപ്പെട്ട നിയമത്തിന്റെ മാൻഡേറ്റും പിന്തുണയ്ക്കുന്നുവെന്ന് രേഖ സൂചിപ്പിക്കുന്നു, അതായത് പ്രസ്തുത പരാതിക്കാരനെ ബന്ധപ്പെട്ട മജിസ്ട്രേറ്റ് സത്യപ്രതിജ്ഞ ചെയ്യിച്ച് വിസ്തരിച്ചിട്ടില്ല.

3. സി ആർ പി സി യുടെ വകുപ്പ് 200 പ്രകാരം പരിഗണിക്കപ്പെടുന്ന നിയമത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന തത്വം പാലിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല, ഇത് സി ആർ പി സിയുടെ വകുപ്പ് 156(3) പ്രകാരം ബന്ധപ്പെട്ട മജിസ്ട്രേറ്റ് പാസാക്കിയ പ്രസ്തുത ഉത്തരവിന്റെ സാധുതയെക്കുറിച്ച് ഗുരുതരമായ സംശയം ഉയർത്തുന്നു. 2011 ലെ സുപ്രീം കോടതി 312-ൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിരിക്കുന്ന സിദ്ധറാം സത്ലിംഗപ്പ മേത്രെ Vs സംസ്ഥാനം & മറ്റുള്ളവർ എന്ന കേസിൽ ബഹുമാനപ്പെട്ട സുപ്രീം കോടതി വിധിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ, (പ്രത്യേകിച്ച് പ്രസ്തുത തീരുമാനത്തിന്റെ ഖണ്ഡിക 112(v)-ൽ), അപേക്ഷകരെ അറസ്റ്റ് ചെയ്തുകൊണ്ട് നാണംകെടുത്തുകയോ അപമാനിക്കുകയോ ചെയ്യുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ മാത്രമാണ് അപേക്ഷകർക്കെതിരെ ആരോപണങ്ങൾ ഉന്നയിച്ചിരിക്കുന്നതെന്ന് ഈ കോടതിയുടെ വീക്ഷണം.

13. 2018 മാർച്ച് 28 ന് ആദ്യം നോട്ടീസ് പുറപ്പെടുവിച്ചു. നോട്ടീസ് പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, മഹാരാഷ്ട്ര സംസ്ഥാനവും എതിർകക്ഷി/പ്രതിഭാഗവും ഹാജരായി. കോടതി അഭിഭാഷകനെ കേട്ടു.

14. അപ്പീൽവാദിക്ക് വേണ്ടി, കൗൺസൽ ശ്രീ ദിനേശ് തിവാരിയും ശ്രീമതി ജയ്തി എസ് ജഡേജയും ആവശ്യപ്പെട്ടത് ഇതാണ്:

(i) മുൻകൂർ ജാമ്യം അനുവദിച്ചപ്പോൾ, പ്രതികൾക്കെതിരായ ആരോപണങ്ങളുടെ സ്വഭാവവും ഗൗരവവും പ്രഥമദൃഷ്ട്യാ മനസ്സിലാക്കാൻ പോലും ഹൈക്കോടതി പരാജയപ്പെട്ടു;

(ii) പരാതി അന്വേഷിക്കാൻ നിർദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ട് സിആർപിസി വകുപ്പ് 156(3) പ്രകാരം മജിസ്ട്രേറ്റ് ഒരു ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുകയും അതനുസരിച്ച് 2016 മെയ് 24 ന് പവായ് പോലീസ് സ്റ്റേഷൻ 2016 ലെ എഫ്ഐആർ നമ്പർ 2 രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുകയും ചെയ്തു;

(iii) പരാതിക്കാരനെ സത്യപ്രതിജ്ഞ ചെയ്ത് വിസ്തരിച്ചിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ, സിആർപിസിയിലെ വകുപ്പ് 200 ന്റെ മാൻഡേറ്റ് മജിസ്ട്രേറ്റ് പാലിച്ചിട്ടില്ല എന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ഹൈക്കോടതിയുടെ ഉത്തരവ് തുടരുന്നത് ;

(iv) വകുപ്പ് 200 പ്രകാരമുള്ള ഒരു പരാതി പരിഗണിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് വകുപ്പ് 156(3) പ്രകാരം അന്വേഷണത്തിന് ഉത്തരവിടുന്നതിൽ മജിസ്ട്രേറ്റ് ന്യായീകരിക്കപ്പെടുന്നുവെന്നും വകുപ്പ് 202 പ്രകാരം മജിസ്ട്രേറ്റ് ഉത്തരവിട്ടേക്കാവുന്ന പോലീസിന്റെ അന്വേഷണത്തിന്റെ സ്വഭാവം വകുപ്പ് 156(3) പ്രകാരമുള്ള അധികാരത്തിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമാണെന്നും വ്യക്തമാക്കിയ ഈ കോടതിയുടെ വിധിന്യായങ്ങൾ ഹൈക്കോടതി ശ്രദ്ധിച്ചില്ല.

(v) എന്തായാലും വകുപ്പ് 156(3) പ്രകാരം അന്വേഷണത്തിന് ഉത്തരവിട്ടുകൊണ്ട് മജിസ്ട്രേറ്റ് പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവിനെതിരെ ഒരു ചോദ്യവും ഉണ്ടായില്ല, അതിനാൽ ഹൈക്കോടതിക്ക് അതിന്റെ സാധുതയെ സംശയിക്കാൻ ഒരു അവസരവുമില്ല; കൂടാതെ

(vi) ബന്ധപ്പെട്ട പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ ഹാജരാകണമെന്ന ഇടക്കാല ഉത്തരവിൽ ഏർപ്പെടുത്തിയ വ്യവസ്ഥ ഹൈക്കോടതി ഒഴിവാക്കിയിട്ടുണ്ട്, അതിന്റെ ഫലമായി അന്വേഷണം തടസ്സപ്പെട്ടു.

15. മറുവശത്ത്, പ്രതിക്കുവേണ്ടി ഹാജരായ അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ ആർ ആർ ദേശ്പാണ്ഡെ സമർപ്പിച്ചത് ഇങ്ങനെയാണ്

(i) 2017 ഫെബ്രുവരി 16 നും 2017 ജനുവരി 24 നും ഇടക്കാല ഉത്തരവ് പ്രകാരം പ്രതികളെ അറസ്റ്റിൽ നിന്ന് സംരക്ഷിക്കുകയും നിരവധി തവണ അന്വേഷണത്തിനായി വിളിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു;

(ii) പ്രതികൾ അന്വേഷണത്തിൽ സഹകരിച്ചതിനാൽ, ഏകദേശം മൂന്നര വർഷം മുമ്പ് പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മുൻകൂർ ജാമ്യം അനുവദിക്കുന്നതിൽ ഇടപെടുന്നതിന് ഒരു ന്യായീകരണവുമില്ല; കൂടാതെ

(iii) സി.ആർ.പി.സി.യിലെ വകുപ്പ് 200 പ്രകാരം പരാതിക്കാരന്റെ മൊഴി സത്യവാങ്മൂലത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയതിനുശേഷം മാത്രമേ പോലീസിന് അന്വേഷണത്തിന് ഉത്തരവിടാൻ കഴിയൂ എന്ന സെക്ഷൻ 202 ലെ ഉപവകുപ്പ് (1) ലെ

വ്യവസ്ഥ കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, വകുപ്പ് 202 ലെ വ്യവസ്ഥകളുടെ വ്യാഖ്യാനത്തെക്കുറിച്ച് ഹൈക്കോടതി സ്വീകരിച്ച കാഴ്ചപ്പാട് ശരിയാണ്.

മറ്റ് കേസുകളിലും ഈ വാദങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

16. വകുപ്പ് 438 പ്രകാരമുള്ള അപേക്ഷകൾ ഹൈക്കോടതി അനുവദിച്ചതിന്റെ പ്രാഥമിക അടിസ്ഥാനം, ഒന്നാം വിവരദാതാവ് സമർപ്പിച്ച പരാതിയെ 2016 ഫെബ്രുവരി 6 ലെ ഒരു സത്യവാങ്മൂലം പിന്തുണയ്ക്കുന്നു എന്നതാണ്. എന്നിരുന്നാലും, പരാതിക്കാരനെ സത്യപ്രതിജ്ഞ ചെയ്യിച്ച് വിസ്തരിക്കണമെന്ന സിആർപിസിയിലെ വകുപ്പ് 200 ന്റെ കൽപ്പന മജിസ്ട്രേറ്റ് നിറവേറ്റിയിട്ടില്ലെന്ന് ഹൈക്കോടതി വിധിച്ചു. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, വകുപ്പ് 156(3) പ്രകാരം പാസാക്കിയ ഉത്തരവിന്റെ സാധുതയെക്കുറിച്ച് ഇത് ഗുരുതരമായ സംശയം ഉയർത്തുന്നുവെന്ന് ഹൈക്കോടതി വിധിച്ചു.

17 സിംഗിൾ ജഡ്ജിയുടെ വീക്ഷണത്തിൽ ഗുരുതരമായ ഒരു പിശകുണ്ട്. ഒന്നാമതായി, വകുപ്പ് 156 (3) പ്രകാരമുള്ള മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ ഉത്തരവ് ഹൈക്കോടതിയുടെ മുമ്പാകെ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടില്ല, അത് അന്തിമരൂപം നേടിയിട്ടുണ്ട്. പരാതിക്കാരൻ സമർപ്പിച്ച പരാതി പരിഗണിക്കുന്നതിനിടെ 2016 മെയ് 11 ന് മെട്രോപൊളിറ്റൻ മജിസ്ട്രേറ്റ് പുറപ്പെടുവിച്ച വകുപ്പ് 156(3) പ്രകാരമുള്ള ഉത്തരവിന്റെ കൃത്യതയെക്കുറിച്ച് സംശയം ഉന്നയിച്ചതിൽ ഹൈക്കോടതിക്ക് തെറ്റുപറ്റി. രണ്ടാമതായി, സിംഗിൾ ജഡ്ജിയുടെ ഉത്തരവിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന നിയമ നിലപാട്, പ്രത്യേകിച്ച് സി ആർ പി സി യുടെ XV അധ്യായത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഈ കോടതിയുടെ തീരുമാനങ്ങളിൽ സ്ഥിരമായി

വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ള തത്വങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നില്ല. XV അധ്യായത്തിന്റെ ഭാഗമായ 200 ഉം 202 ഉം വകുപ്പുകൾ ചുവടെ ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നു:

200. പരാതിക്കാരന്റെ വിസ്തരിക്കൽ — ഒരു കുറ്റകൃത്യം സംബന്ധിച്ച പരാതി ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഒരു മജിസ്ട്രേറ്റ്, പരാതിക്കാരനെയും സാക്ഷികളെയും, സത്യപ്രതിജ്ഞ ചെയ്യിച്ച് വിസ്തരിക്കേണ്ടതാണ്. അത്തരം വിസ്താരത്തിന്റെ സാരാംശം എഴുതിവയ്ക്കുകയും പരാതിക്കാരനും സാക്ഷികളും ഒപ്പിടുകയും വേണം. എന്നാൽ, ഇനിപ്പറയുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ പരാതി രേഖാമൂലം നൽകുമ്പോൾ, മജിസ്ട്രേറ്റ് പരാതിക്കാരനെയും സാക്ഷികളെയും വിസ്തരിക്കേണ്ടതില്ല - (എ) തന്റെ ഔദ്യോഗിക കർത്തവ്യങ്ങൾ നിർവഹിക്കുന്നതിനോ പ്രവർത്തിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതിനോ വേണ്ടി ഒരു പൊതുസേവകനോ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു കോടതിയോ പരാതി നൽകിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ; അല്ലെങ്കിൽ (ബി) വകുപ്പ് 192 പ്രകാരം അന്വേഷണത്തിനോ വിചാരണയ്ക്കോ വേണ്ടി മറ്റൊരു മജിസ്ട്രേറ്റിന് മജിസ്ട്രേറ്റ് കേസ് കൈമാറുകയാണെങ്കിൽ: കൂടാതെ, പരാതിക്കാരനെയും സാക്ഷികളെയും വിസ്തരിച്ചതിനു ശേഷം വകുപ്പ് 192 പ്രകാരം മജിസ്ട്രേറ്റ് കേസ് മറ്റൊരു മജിസ്ട്രേറ്റിന് കൈമാറുകയാണെങ്കിൽ, രണ്ടാമത്തെ മജിസ്ട്രേറ്റ് അവരെ വീണ്ടും വിസ്തരിക്കേണ്ടതില്ല.

202. നടപടിക്രമം നീട്ടിവയ്ക്കൽ.—(1) ഒരു കുറ്റകൃത്യത്തെക്കുറിച്ച് പരാതി ലഭിക്കുമ്പോൾ, 192-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം അത് പരിഗണിക്കാൻ അധികാരപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ,

നടപടിക്രമത്തിന് മതിയായ കാരണമുണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്ന് തീരുമാനിക്കുന്നതിന് ഏതെങ്കിലും മജിസ്ട്രേറ്റിന് ഉചിതമെന്ന് തോന്നുകയാണെങ്കിൽ, പ്രതി തന്റെ അധികാരപരിധിക്ക് പുറത്തുള്ള സ്ഥലത്ത് താമസിക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ, പ്രതിക്കെതിരായ നടപടിക്രമം മാറ്റിവയ്ക്കാം, കൂടാതെ കേസ് സ്വയം അന്വേഷിക്കുകയോ ഒരു പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥനോ അല്ലെങ്കിൽ അയാൾക്ക് ഉചിതമെന്ന് തോന്നുന്ന മറ്റേതെങ്കിലും വ്യക്തിയോ അന്വേഷണം നടത്താൻ നിർദ്ദേശിക്കുകയോ ചെയ്യാവുന്നതാണ്:

എന്നാൽ, അന്വേഷണത്തിനായി ഇനിപ്പറയുന്ന തരത്തിൽ നിർദ്ദേശം നൽകരുത്,— (എ) പരാതിപ്പെട്ട കുറ്റകൃത്യം സെഷൻ കോടതിക്ക് മാത്രമായി വിചാരണ ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്ന് മജിസ്ട്രേറ്റിന് തോന്നുന്നിടത്ത്; അല്ലെങ്കിൽ (ബി) പരാതിക്കാരനെയും ഹാജരായ സാക്ഷികളെയും (ഉണ്ടെങ്കിൽ) വകുപ്പ് 200 പ്രകാരം സത്യപ്രതിജ്ഞ ചെയ്യിച്ച് വിസ്തരിച്ചിട്ടില്ലാത്ത പക്ഷം ഒരു കോടതി പരാതി നൽകിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ . (2) ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരമുള്ള ഒരു അന്വേഷണത്തിൽ, മജിസ്ട്രേറ്റിന് ഉചിതമെന്ന് തോന്നുകയാണെങ്കിൽ, സാക്ഷികളെ സത്യപ്രതിജ്ഞ ചെയ്യിച്ച് വിസ്തരിക്കാവുന്നതാണ്: എന്നാൽ, പരാതിപ്പെട്ട കുറ്റകൃത്യം സെഷൻ കോടതിക്ക് മാത്രമായി വിചാരണ ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്ന് മജിസ്ട്രേറ്റിന് തോന്നുകയാണെങ്കിൽ, പരാതിക്കാരനെ തന്റെ എല്ലാ സാക്ഷികളെയും ഹാജരാക്കാനും സത്യപ്രതിജ്ഞ ചെയ്ത് അവരെ വിസ്തരിക്കാനും അദ്ദേഹം ആവശ്യപ്പെടും. (3) ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരമുള്ള ഒരു അന്വേഷണം പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥനല്ലാത്ത ഒരാൾ

നടത്തുകയാണെങ്കിൽ, വാറണ്ട് ഇല്ലാതെ അറസ്റ്റ് ചെയ്യാനുള്ള അധികാരം ഒഴികെ, ആ അന്വേഷണത്തിനായി ഒരു പോലീസ് സ്റ്റേഷന്റെ ചുമതലയുള്ള ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥന് ഈ നിയമസംഹിത നൽകുന്ന എല്ലാ അധികാരങ്ങളും അയാൾക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കും.

18. സുരേഷ് ചന്ദ് ജെയിൻ vs. സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് എം പി [3] കേസിൽ ഈ കോടതിയിലെ രണ്ട് ജഡ്ജിമാരുടെ വിധിന്യായത്തിൽ ഈ വ്യവസ്ഥകൾ വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. വകുപ്പ് 156(3) 4[4] ലെ വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് ഊന്നൽ നൽകിയ ശേഷം, രണ്ട് ജഡ്ജിമാരുള്ള ബെഞ്ചിനുവേണ്ടി സംസാരിച്ച ജസ്റ്റിസ് കെ.ടി. തോമസ് ഇങ്ങനെ നിരീക്ഷിച്ചു:

"8. ഇതിൽ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്ന അന്വേഷണം (investigation), നിയമത്തിലെ പന്ത്രണ്ടാം അധ്യായത്തിൽ വിശദീകരിച്ചിരിക്കുന്ന വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലൂടെ കടന്നുപോകുന്ന അതേ

3 (2001) 2 SCC 628

4 156- ൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്ന നടപടിക്രമം താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നുവെന്ന് ഈ കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു:
156. കോഗ്നിസബിൾ കേസുകൾ അന്വേഷിക്കാനുള്ള പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ അധികാരം.— (1) ഒരു പോലീസ് സ്റ്റേഷന്റെ ചുമതലയുള്ള ഏതൊരു ഉദ്യോഗസ്ഥനും, ഒരു മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ ഉത്തരവില്ലാതെ, സ്റ്റേഷന്റെ പരിധിക്കുള്ളിലെ പ്രദേശത്തിന് അധികാരപരിധിയിലുള്ള ഒരു കോടതിക്ക് അദ്ധ്യായം XIII ലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം അന്വേഷിക്കാനോ വിചാരണ ചെയ്യാനോ അധികാരമുള്ള ഏതൊരു കോഗ്നിസബിൾ കേസും അന്വേഷിക്കാവുന്നതാണ്.
(2) ഈ വകുപ്പ് പ്രകാരം അന്വേഷിക്കാൻ അധികാരപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ലാത്ത ഒരു കേസാണ് ആ കേസ് എന്നതിന്റെ പേരിൽ, അത്തരമൊരു കേസിൽ ഒരു പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ നടപടികളും ഒരു ഘട്ടത്തിലും ചോദ്യം ചെയ്യാൻ പാടില്ല.
(3) വകുപ്പ് 190 പ്രകാരം അധികാരപ്പെടുത്തിയ ഏതൊരു മജിസ്ട്രേറ്റിനും മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ അത്തരമൊരു അന്വേഷണത്തിന് ഉത്തരവിടാം

അന്വേഷണം തന്നെയാണ്. ഒരു സംജ്ഞേയമായ കുറ്റകൃത്യം (cognizable offence) നടന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരത്തിന്റെ സാരം, പോലീസ് സ്റ്റേഷൻ ഇൻ-ചാർജ് സൂക്ഷിക്കേണ്ട പുസ്തകത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തുന്നതോടെയാണ് ഇത്തരം അന്വേഷണം ആരംഭിക്കുന്നത്. അതിനുശേഷം ആരംഭിക്കുന്ന അന്വേഷണം നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 173-ൽ സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ പോലീസ് സമർപ്പിക്കുന്ന റിപ്പോർട്ടോടു കൂടി മാത്രമേ അവസാനിക്കുകയുള്ളൂ. പന്ത്രണ്ടാം അധ്യായത്തിൽ വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്ന അന്വേഷണം ഒരു മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ ഉത്തരവ് ഇല്ലാതെ തന്നെ പോലീസിന് ആരംഭിക്കാൻ സാധിക്കും. എന്നാൽ, ഒരു മജിസ്ട്രേറ്റ് വകുപ്പ് 156(3) പ്രകാരം ഒരു അന്വേഷണത്തിന് ഉത്തരവിടുമ്പോൾ അത് മറ്റൊരു തരത്തിലുള്ള അന്വേഷണമാണെന്ന് അതിനർത്ഥമില്ല. അത്തരം അന്വേഷണവും നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 173 പ്രകാരമുള്ള റിപ്പോർട്ടോടു കൂടി മാത്രമേ അവസാനിക്കാൻ പാടുള്ളൂ. എന്നാൽ ഇവിടെ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട പ്രധാന കാര്യം, പന്ത്രണ്ടാം അധ്യായം പ്രകാരം ഒരു അന്വേഷണത്തിന് മജിസ്ട്രേറ്റ് ഉത്തരവിടുമ്പോൾ, അദ്ദേഹം ആ കുറ്റകൃത്യത്തെക്കുറിച്ച് നിയമപരമായ പരിഗണന (cognizance) എടുക്കുന്നതിന് മുൻപാണ് അത് ചെയ്യുന്നത് എന്നതാണ്."

പതിനഞ്ചാം അധ്യായത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രത്യേകം പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, മജിസ്ട്രേറ്റ് ഒരു കുറ്റകൃത്യം തിരിച്ചറിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞാൽ, പതിനഞ്ചാം അധ്യായത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന നടപടിക്രമം പാലിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്ന് കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു. വകുപ്പ് 202(1) പ്രകാരം മജിസ്ട്രേറ്റിന് ഒരു പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥനോ മറ്റേതെങ്കിലും വ്യക്തിക്കോ നിർദ്ദേശിക്കാൻ കഴിയുന്ന അന്വേഷണം, മജിസ്ട്രേറ്റിന് മുന്നോട്ട് പോകാൻ മതിയായ

കാരണമുണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്ന് തീരുമാനിക്കാൻ പ്രാപ്തമാക്കുക എന്ന പരിമിതമായ ഉദ്ദേശ്യത്തോടെയാണ്. കോടതി വിധിച്ചു:

9. എന്നാൽ ഒരു മജിസ്ട്രേറ്റ് കുറ്റകൃത്യം നേരിട്ട് പരിഗണനയിലെടുക്കാൻ (cognizance) നിർദ്ദേശിക്കുകയാണെങ്കിൽ അത്തരമൊരു അന്വേഷണത്തിന് ഉത്തരവിടേണ്ടതില്ല. കുറ്റകൃത്യം പരിഗണനയിലെടുത്തുകഴിഞ്ഞാൽ, കോഡിന്റെ XV അധ്യായത്തിൽ വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്ന നടപടിക്രമം അദ്ദേഹം പാലിക്കേണ്ടതുണ്ട്. നിയമത്തിലെ 202(1) വകുപ്പ് വായിക്കുന്നത്തിലൂടെ , അതിൽ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്ന അന്വേഷണം പരിമിതമായ സ്വഭാവമുള്ളതാണെന്ന് ബോധ്യപ്പെടുത്തും. അത്തരമൊരു അന്വേഷണം ഒരു പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥനോ മറ്റേതെങ്കിലും വ്യക്തിയോ നടത്തണമെന്ന് മജിസ്ട്രേറ്റിന് നിർദ്ദേശിക്കാൻ കഴിയും. കൂടുതൽ മുന്നോട്ട് പോകാൻ മതിയായ കാരണമുണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്ന് തീരുമാനിക്കാൻ മജിസ്ട്രേറ്റിനെ സഹായിക്കുന്നതിന് മാത്രമാണ് അത്തരമൊരു അന്വേഷണം. വകുപ്പ് 202(1) ലെ അവസാന വാക്കുകളിൽ നിന്ന് ഇത് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും. അതായത്, "നടപടിയെടുക്കാൻ മതിയായ കാരണമുണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്ന് തീരുമാനിക്കുന്നതിന്, ഒരു പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥനോ അദ്ദേഹം ഉചിതമെന്ന് കരുതുന്ന മറ്റേതെങ്കിലും വ്യക്തിയോ അന്വേഷണം നടത്താൻ നിർദ്ദേശിക്കുക."

പരാതിയിൽ വെളിപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന കുറ്റകൃത്യം അദ്ദേഹം ഇതിനകം പരിഗണനയിലെടുത്തിട്ടുള്ളതിനാലാണിത്, തുടർന്ന് കേസിന്റെ പൂർണ്ണാധികാരം അദ്ദേഹത്തിൽ നിക്ഷിപ്തമാകും. നിയമപരമായ നിലപാട് ഇങ്ങനെ സംഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു:

10. നിലപാട് വ്യക്തമാണ്. ഏതൊരു ജൂഡീഷ്യൽ മജിസ്ട്രേറ്റിനും, കുറ്റകൃത്യം കോഗ്നിസന്സ് എടുക്കുന്നതിനു മുമ്പ്, നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 156(3) പ്രകാരം അന്വേഷണത്തിന് ഉത്തരവിടാം. അദ്ദേഹം അങ്ങനെ ചെയ്താൽ, പരാതിക്കാരനെ സത്യപ്രതിജ്ഞ ചെയ്യിച്ച് വിസ്തരിക്കാൻ പാടില്ല, കാരണം ആ ഘട്ടത്തിൽ അദ്ദേഹം കുറ്റകൃത്യം പരിഗണനയിലെടുക്കുന്നില്ല. പോലീസിന് അന്വേഷണം ആരംഭിക്കാൻ പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിന്, ഒരു എഫ്ഐആർ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാൻ പോലീസിനോട് നിർദ്ദേശിക്കാൻ മജിസ്ട്രേറ്റിന് സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട്. അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതിൽ നിയമവിരുദ്ധമായി ഒന്നുമില്ല. എല്ലാത്തിനുമുപരി, നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 154-ൽ സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ, പോലീസ് സ്റ്റേഷന്റെ ചുമതലയുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥൻ സൂക്ഷിക്കുന്ന ഒരു പുസ്തകത്തിൽ തിരിച്ചറിഞ്ഞ കുറ്റകൃത്യത്തിന്റെ കമ്മീഷനുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങളുടെ സാരാംശം രേഖപ്പെടുത്തുന്ന പ്രക്രിയ മാത്രമാണ് എഫ്ഐആർ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നത്. ക്രിമിനൽ നടപടിക്രമത്തിലെ വകുപ്പ് 156(3) പ്രകാരം അന്വേഷണം നിർദ്ദേശിക്കുമ്പോൾ ഒരു മജിസ്ട്രേറ്റ് എഫ്ഐആർ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യണമെന്ന് ഇത്രയധികം വാക്കുകളിൽ പറഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ പോലും, പരാതിയിൽ വെളിപ്പെടുത്തിയ കോഗ്നിസബിൾ കുറ്റകൃത്യത്തെക്കുറിച്ച് എഫ്ഐആർ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യേണ്ടത് പോലീസ് സ്റ്റേഷന്റെ ചുമതലയുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ കടമയാണ്, കാരണം നിയമത്തിലെ പന്ത്രണ്ടാം അധ്യായത്തിൽ വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്ന തുടർ നടപടികൾ അതിനുശേഷം മാത്രമേ ആ പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥന് സ്വീകരിക്കാൻ കഴിയൂ.

19. മേൽപ്പറഞ്ഞ തീരുമാനത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന തത്വം ഈ കോടതിയുടെ നിരവധി തീരുമാനങ്ങളിൽ പാലിച്ചിട്ടുണ്ട്. ദിലാവർ സിംഗ് v. സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് ഡൽഹി[5] എന്ന കേസിൽ , സുരേഷ് ചന്ദ് ജെയിനിലെ (മുകളിൽ) വിധി അംഗീകാരത്തോടെ ഉദ്ധരിച്ചു. തിലക് നഗർ ഇൻഡസ്ട്രീസ് ലിമിറ്റഡ് v. സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് ആന്ധ്രാപ്രദേശ്[6] എന്ന കേസിൽ, ഈ കോടതിയിലെ രണ്ട് ജഡ്ജിമാരുടെ ബെഞ്ച് ഇങ്ങനെ വിധിച്ചു:

—

"12... പരാതിയിൽ കോഗ്നിസബിൾ കുറ്റകൃത്യം നടന്നതായി വെളിപ്പെടുത്തുന്ന പക്ഷം, വകുപ്പ് 156(3) പ്രകാരമുള്ള അധികാരം മജിസ്ട്രേറ്റിന് കോടതിയിൽ എത്തുന്നതിന് മുമ്പുതന്നെ പ്രയോഗിക്കാവുന്നതാണ്."

20. അഞ്ജു ചൗധരി v. സംസ്ഥാനം ഓഫ് ഉത്തർപ്രദേശ്[7] എന്ന കേസിൽ, വകുപ്പ് 156 പ്രധാനമായും പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ കോഗ്നിസബിൾ കേസുകൾ അന്വേഷിക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരങ്ങളെക്കുറിച്ചാണെന്ന് ബെഞ്ചിനുവേണ്ടി വാദിച്ച ജസ്റ്റിസ് സ്വതന്തർ കുമാർ ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. വകുപ്പ് 156(3) പ്രകാരം ഒരു ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുമ്പോൾ, മജിസ്ട്രേറ്റ് കോഗ്നിസൻസ് എടുക്കുന്നില്ല. മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ ഉത്തരവ് പോലീസിന് അവരുടെ പ്രാഥമിക കടമയും അന്വേഷണ അധികാരവും

5 (2007) 12 എസ്സിസി641

6 (2011) 15 എസ്സിസി 571

7 (2013) 6 എസ്സിസി 384

വിനിയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു മുൻകൂർ ഓർമ്മപ്പെടുത്തൽ അല്ലെങ്കിൽ അറിയിപ്പ് എന്ന സ്വഭാവത്തിലാണ്. വകുപ്പ് 156(3) പ്രകാരമുള്ള മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ അധികാരത്തെ വകുപ്പ് 202 ലെ വ്യവസ്ഥകൾ ബാധിക്കുന്നില്ലെന്ന് കോടതി വിലയിരുത്തി :

"40. ഉണ്ടാകാൻ സാധ്യതയുള്ള മറ്റൊരു സാഹചര്യം ഇതാണ്; ഒരു അപേക്ഷയായി (application) നൽകപ്പെട്ട പരാതിയെപ്പോലും വകുപ്പ് 156(3) പ്രകാരമുള്ള ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കാൻ മജിസ്ട്രേറ്റിന് അധികാരമുണ്ട്. എന്നാൽ അദ്ദേഹം കുറ്റകൃത്യം പരിഗണനയിലെടുക്കുന്ന (cognizance) ഘട്ടത്തിൽ, അതിനെ ഒരു സാധാരണ പരാതിയായി കണക്കാക്കുകയും നിയമത്തിലെ പതിനഞ്ചാം അധ്യായത്തിൽ വകുപ്പ് 200 മുതലുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ച് വിചാരണ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും വേണം. ആ ഘട്ടത്തിലും, തുടർനടപടികൾക്ക് മതിയായ കാരണമുണ്ടോ എന്ന് തീരുമാനിക്കുന്നതിനായി ഒരു പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥനോ മജിസ്ട്രേറ്റിന് ഉചിതമെന്ന് തോന്നുന്ന മറ്റേതെങ്കിലും വ്യക്തിയോ അന്വേഷണം നടത്താൻ നിർദ്ദേശിക്കാനുള്ള അധികാരം മജിസ്ട്രേറ്റിൽ നിക്ഷിപ്തമാണ്. ഈ അധികാരം പരിമിതമാണ്; നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 156(3) പ്രകാരം നൽകിയിട്ടുള്ള അത്ര വിപുലമല്ല ഇത്. വകുപ്പ് 156(3) പ്രകാരം പോലീസ് അന്വേഷണത്തിന് ഉത്തരവിടാനുള്ള മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ അധികാരത്തെ സെക്ഷൻ 202 ബാധിക്കുന്നില്ല; കാരണം ഈ അധികാരങ്ങൾ വിനിയോഗിക്കുന്നത് കുറ്റകൃത്യം പരിഗണനയിലെടുക്കുന്നതിന് മുൻപാണ്. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, മജിസ്ട്രേറ്റ്

കുറ്റകൃത്യം പരിഗണനയിലെടുക്കുകയും ആ പരാതിയിൽ നേരിട്ടോ മറ്റൊരു ഏജൻസി വഴിയോ അന്വേഷണം നടത്താൻ തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന കേസുകളിൽ മാത്രമേ സെക്ഷൻ 202 ബാധകമാകൂ. എന്നാൽ, കേസ് നേരിട്ട് പരിഗണനയിലെടുക്കുന്നതിന് മുൻപ്, വകുപ്പ് 156(3) പ്രകാരം തികച്ചും ലളിതമായ ഒരു അന്വേഷണത്തിന് മജിസ്ട്രേറ്റ് ഉത്തരവിടുന്ന സാഹചര്യങ്ങൾ ഉണ്ടാകാം. അത്തരം കേസുകൾ മറ്റൊരു വിഭാഗത്തിലാണ് ഉൾപ്പെടുക. രമേശ്ഭായ് പാണ്ഡുറാവു ഹെഡൗ v. ഗുജറാത്ത് സംസ്ഥാനം [(2010) 4 എസ് സി സി 185 : (2010) 2 എസ് സി സി (സി ആർ ഐ) 801] എന്ന കേസിൽ ഈ കോടതിയുടെ ഒരു ബെഞ്ചും ഇതേ വീക്ഷണം സ്വീകരിച്ചു . ശ്രീനിവാസ് ഗുണ്ടലൂരി v. സെപ്കോ ഇലക്ട്രിക് പവർ കൺസ്ട്രക്ഷൻ കോർപ്പറേഷൻ [(2010) 8 എസ് സി സി 206 : (2010) 3 എസ് സി സി (സി ആർ ഐ) 652] എന്ന കേസിൽ ഈ കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തിലും ഈ രണ്ട് അധികാരങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം ഒടുവിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്, അതിൽ കോടതി ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിച്ചു: (എസ് സി സി പേജ് 218, ഖണ്ഡിക 23) —

"23. ... കോഡിന്റെ വകുപ്പ് 156(3) പ്രകാരം നടപടിയെടുക്കാൻ, പരാതിയുടെ ഒരു വായന ആവശ്യമാണ്. അത് ഒരു കോഗ്നിസബിൾ കുറ്റകൃത്യം വെളിപ്പെടുത്തിയാൽ, നടപടിയെടുക്കാൻ മതിയായ കാരണമുണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്ന് തീരുമാനിക്കുന്നതിന് പരാതിയിൽ യുക്തി പ്രയോഗിക്കുന്നതിന് പകരം, മജിസ്ട്രേറ്റിന് പോലീസിനെ അന്വേഷണത്തിന് നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നതാണ്.

എന്നാൽ കൂടുതൽ നടപടിയെടുക്കാൻ ഒരു കാരണമുണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്ന് തീരുമാനിക്കുന്നിടത്ത്, കേസ് കോഡിന്റെ XV അധ്യായത്തിന് കീഴിൽ വരുന്ന ഒന്നാണ്.

21. മുകളിൽ പറഞ്ഞ വിധിന്യായങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഹൈക്കോടതിയെ അറിയിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് വ്യക്തമാണ്, കാരണം അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ, ഈ കോടതിയുടെ മുൻകാല വിധികൾക്ക് വിരുദ്ധമായ ഒരു തത്വം രൂപപ്പെടുത്താൻ അത് മുന്നോട്ട് പോകുമായിരുന്നില്ല.

22. ആദ്യ രണ്ട് അപ്പീലുകളിൽ വകുപ്പ് 438 പ്രകാരം മുൻകൂർ ജാമ്യം അനുവദിച്ചതിലൂടെയും, അനുബന്ധ അപ്പീലുകളിൽ സെഷൻസ് ജഡ്ജിയുടെ ഉത്തരവിനെതിരായ വെല്ലുവിളി തീർപ്പാക്കിയതിലൂടെയും ഹൈക്കോടതി, ആരോപിക്കപ്പെട്ട കുറ്റകൃത്യത്തിന്റെ സ്വഭാവവും ഗൗരവവും വ്യക്തമായി മറന്നു. സുശീല അഗർവാൾ vs. സ്റ്റേറ്റ് (ഡൽഹി എൻ സി ടി)[8] എന്ന കേസിൽ മുൻകൂർ ജാമ്യം അനുവദിക്കുന്നതിനെ നിയന്ത്രിക്കേണ്ട പരിഗണനകൾ ഇനിപ്പറയുന്ന നിബന്ധനകളിൽ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്:

"92.3... മുൻകൂർ ജാമ്യം അനുവദിക്കുന്നതിനുള്ള അപേക്ഷ പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, കുറ്റകൃത്യത്തിന്റെ സ്വഭാവം, വ്യക്തിയുടെ പങ്ക്, അന്വേഷണ ഗതിയെ അയാൾ സ്വാധീനിക്കാനുള്ള സാധ്യത, അല്ലെങ്കിൽ തെളിവുകൾ നശിപ്പിക്കാനുള്ള സാധ്യത (സാക്ഷികളെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തുന്നത് ഉൾപ്പെടെ), നീതിയിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടാനുള്ള സാധ്യത (രാജ്യം വിടുന്നത് പോലുള്ളവ) മുതലായവ കോടതി പരിഗണിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

8 (2020) 5 എസ്സിസി 1

92.4. മുൻകൂർ ജാമ്യം നൽകണോ വേണ്ടയോ എന്ന് പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, കുറ്റകൃത്യങ്ങളുടെ സ്വഭാവവും തീവ്രതയും, അപേക്ഷകനിൽ ആരോപിക്കപ്പെട്ട പങ്ക്, കേസിന്റെ വസ്തുതകൾ തുടങ്ങിയ പരിഗണനകളാൽ കോടതികൾ പൊതുവെ നയിക്കപ്പെടണം. ജാമ്യം നൽകണോ വേണ്ടയോ എന്നത് വിവേചനാധികാരത്തിന്റെ കാര്യമാണ്; അതുപോലെ തന്നെ, പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ ഏർപ്പെടുത്തണോ വേണ്ടയോ എന്നത് കേസിന്റെ വസ്തുതകളെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കും, കോടതിയുടെ വിവേചനാധികാരത്തിന് വിധേയവുമാണ്."

ജാമ്യം നൽകുന്ന കോടതി പ്രസക്തമായ ഘടകങ്ങൾ പരിഗണിച്ചില്ലെങ്കിൽ, ഒരു അപ്പീൽ കോടതിക്കോ മേൽ കോടതിക്കോ ജാമ്യം നൽകുന്ന ഉത്തരവ് റദ്ദാക്കാൻ കഴിയും. മ്യകല ധർമ്മരാജം v. തെലങ്കാന സംസ്ഥാനം [9] എന്ന കേസിൽ ഈ കോടതി ഇങ്ങനെ വിധിച്ചു:

"9. ജാമ്യം അനുവദിക്കുന്ന ഉത്തരവിൽ ഗുരുതരമായ ബലഹീനതകൾ ഉണ്ടാകുകയും അത് നീതി നടപ്പാക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സന്ദർഭങ്ങളിൽ ജാമ്യം റദ്ദാക്കാമെന്നത് സാധാരണ നിയമമാണ്. ജാമ്യം അനുവദിക്കുന്ന കോടതി, പ്രഥമദൃഷ്ട്യാ പ്രതിയുടെ പങ്കാളിത്തം സൂചിപ്പിക്കുന്ന പ്രസക്തമായ തെളിവുകൾ അവഗണിക്കുകയോ, പ്രതിക്ക് ജാമ്യം നൽകുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയവുമായി യാതൊരു ബന്ധവുമില്ലാത്ത അപ്രസക്തമായ തെളിവുകൾ കണക്കിലെടുക്കുകയോ ചെയ്താൽ, ഹൈക്കോടതിയോ സെഷൻസ് കോടതിയോ ജാമ്യം റദ്ദാക്കുന്നതിന് ന്യായീകരിക്കപ്പെടും."

9 (2020) 2 എസ്സിസി 743

23. പ്രതിക്കെതിരെ ഗുരുതരമായ ആരോപണങ്ങളുണ്ട് - പരാതിക്കാരൻ ഏറ്റെടുത്ത റോഡ് വീതി കൂട്ടൽ ജോലികളിൽ നിന്ന് ബാധിക്കപ്പെട്ട കർഷകർക്ക് കമ്പനി നൽകാൻ ഉദ്ദേശിച്ച തുക വഞ്ചനാപരമായി ദുരുപയോഗം ചെയ്തതായി ആരോപിക്കപ്പെടുന്നു. നേരത്തെ വിശദീകരിച്ചതുപോലെ, വഞ്ചനയുടെയും ഫണ്ട് ദുരുപയോഗം ചെയ്തതിന്റെയും വിശദാംശങ്ങൾ എഫ്ഐആറിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നു.ആരോപണങ്ങളുടെ ഗൗരവം കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, മുൻകൂർ ജാമ്യം അനുവദിക്കേണ്ട സാഹചര്യമില്ല. നിയമത്തിലും വസ്തുതകളുടെ വിലയിരുത്തലിലും ഹൈക്കോടതി തെറ്റ് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

24 അതനുസരിച്ച് കോടതി ഈ അപ്പീലുകൾ അനുവദിക്കുകയും ഹൈക്കോടതിയുടെ ഉത്തരവുകൾ റദ്ദാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എതിർകക്ഷി-കുറ്റാരോപിതർക്ക് വകുപ്പ് 438 പ്രകാരം മുൻകൂർ ജാമ്യം അനുവദിച്ച ഉത്തരവുകൾ അതനുസരിച്ച് റദ്ദാക്കപ്പെടും. മുകളിൽ പറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥകളിൽ അപ്പീലുകൾ തീർപ്പാക്കുന്നു.

25 അപേക്ഷ(കൾ) തീർപ്പാക്കാതെ കിടക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവ തീർപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.

ദേവിക ഗുജ്ജ്റാൾ

അപ്പീലുകൾ അനുവദിച്ചു.

2021_7_226_239 30